Dokumenttyp	Ansvarig verksamhet	Organisation	Version
Rutin	Smittskydd Värmland	Region Värmland	11
Dokumentägare	**Fastställare**	**Giltig fr.o.m.**	**Giltig t.o.m.**
Helen Jansson Hygiensjuksjuksköterska	Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	2026-08-27	2028-08-26

ESBLcarba - patient med bärarskap – slutenvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

 Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBLcarba.

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) är ett samlingsnamn för enzymer som en viss grupp tarmbakterier (Enterobacterales) kan bära på, vanligen E.coli eller Klebsiella. ESBL kan bryta ner penicilliner och cefalosporiner. ESBLcarba kan dessutom bryta ner karbapenemer som ofta är den enda tillgängliga behandlingsmöjligheten vid infektioner med ESBL-bakterier. Detta innebär att ESBLcarba är höggradigt resistent.

Smittspridning

Tarmbakterier sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning ökar vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi med ökat flöde
- urinvägskateter, inkl. RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar inkl. pyelostomi (utom PVK/central infart)
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Vid konstaterad ESBLcarba ta kontakt med Smittskydd Värmland.
Patient med bärarskap av ESBLcarba:

- ska vårdas på enkelrum med egen toalett och dusch samt stängd dörr
- märkning av vårdrum enligt rutin: Gul skylt
- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- ska inte vistas i allmänna utrymmen på avdelningen. Vid behov av mobilisering/rehabilitering kan detta ske i korridor i närvaro av personal.

Utökade rutiner

Patient med känt bärarskap av ESBLcarba ska kontrollodlas för ESBLcarba i samband med inläggning.
Ett negativt provsvar betyder inte att patienten kan betraktas som smittfri.

Undersökning på annan enhet

Vid undersökning eller behandling på annan avdelning/mottagning ta kontakt i förväg så att patienten kan gå direkt in på undersökningsrummet.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med ESBLcarba i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om ESBLcarba och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Utskrivning

Vid utskrivning till annan vårdinrättning inklusive kommunal vård ska denna i förväg informeras om att patienten bär på ESBLcarba. Behandlande läkare är ansvarig för att så sker. Kontakta Smittskydd Värmland för planering innan utskrivning till annan vårdenhet.

Patienthotellet

Patient med ESBLcarba ska inte vårdas på Patienthotellet.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i patientens säng.

Disk

Disken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Sopsäck på rummet. Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontaktytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning

- Rengöring och desinfektion av all utrustning som använts.
- Kassera engångsmaterial som kan ha kontaminerats.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinfektera städutrustning.

Mer information om ESBLcarba på Smittskydd Värmlands webbplats

Utarbetad av: Helen Jansson, Monika Carlson och Andreas Harling